

Halvårsrapport

1. januar – 30. juni 2020

Indholdsfortegnelse

	Side
Oplysninger om Merkur Andelskasse	2
Ledelsespåtegning	3
Ledelsesberetning	4 – 13
Resultat- og totalindkomstopgørelse for perioden 1. januar – 30. juni 2020	15
Balance pr. 30. juni 2020	16
Egenkapitalopgørelse	18
Noter	19 – 24

Oplysninger om Merkur Andelskasse

Hovedkontor

Merkur Andelskasse
Vesterbrogade 40, 1
1620 København V
CVR-nr.: 24255689
Hjemstedskommune: København

Bestyrelse

Henrik Tølløse (formand)
Jakob Brochmann Laursen (næstformand)
Cees Kuypers
Bernhard Franz Schmitz
Anneke Stubsgaard
Hilde Kjelsberg
Jesper Kromann
Henrik Kronel
Silja Nyboe Andersen

Direktion

Lars Pehrson, adm. direktør
Charlotte Skovgaard
Alex Andersen

Revisionsudvalg

Jakob Brochmann Laursen (formand)
Henrik Tølløse
Cees Kuypers

Revision

PwC, Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Ledespåtegning

Vi har dags dato behandlet og godkendt halvårsrapporten for 1. januar - 30. juni 2020 for Merkur Andelskasse.

Halvårsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at halvårsrapporten giver et retvisende billede af andelskassens aktiver og passiver, finansielle stilling og resultat.

Vi anser ledelsesberetningen for at indeholde en retvisende redegørelse for udviklingen i andelskassens aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som andelskassen kan påvirkes af.

Den eksterne revision har ikke revideret halvårsrapporten eller foretaget review.

København, den 27.08.2020

Direktionen:

Lars Pehrson, adm. direktør

Alex Andersen

Charlotte Skovgaard

Bestyrelsen:

Henrik Tølløse (formand)

Jakob Brochmann Laursen (næstformand)

Cees Kuypers

Bernhard Franz Schmitz

Anneke Stubsgaard

Hilde Kjelsberg

Henrik Kronel

Jesper Kromann

Silja Nyboe Andersen

Ledelsesberetning for 1. halvår 2020

Halvåret i glimt

For Merkur begyndte året med et højt aktivitetsniveau på kundesiden og optimeringer og effektivisering på de indre linjer, i overensstemmelse med vores planer for 2020 som investeringsår. Coronavirusens indtog på verdensscenen midt i første kvartal ændrede markant på vilkårene, vi kunne arbejde under. Den store usikkerhed om fremtiden førte både til lavere aktivitetsniveau i dele af Merkurs forretning, særligt udlånet, og Merkur har ligesom de fleste andre pengeinstitutter sat et relativt stort beløb til side for at kunne imødegå de mulige tab, der kan komme i fremtiden.

Første halvår resulterer derfor i et underskud på 15,4 mio. kr., hvilket i al væsentlighed kan tilskrives coronakrisen. Uden denne påvirkning ville vi – i overensstemmelse med planerne for 2020 som investeringsår – have ramt et mindre overskud på et par millioner kroner for halvåret.

Usikkerheden følger os og den øvrige banksektor ind i andet halvår. Hvordan situationen for vores kunder vil være efter hjælpepakkerens udløb? Er vi på vej ind i en anden bølge? Vil den manglende aktivitet i vores nabolande forplante sig til arbejdstab herhjemme? Hvor stor bliver arbejdsløsheden? Disse og mange flere spørgsmål kan vi af gode grunde ikke besvare, men vi har dog forsøgt at give et bud på, hvor meget det kan koste Merkur, hvis betalingsevnen forringes for en del af vores kunder. Dette skøn har resulteret i en særlig hensættelse på 17,1 mio. kr. til dækning af mulige yderligere nedskrivninger og tab som følge af coronakrisen. Hertil kommer de adfærdsmæssige ændringer, som også påvirker vores forretning: Udover at investeringslysten mange steder er forsvundet betyder corona også, at f.eks. betalingskort i første halvår er blevet brugt markant mindre end tidligere, hvilket resulterer i færre transaktionsindtægter. Der er ligeledes markant færre udlandsrejser og valutahævninger, som også koster Merkur på indtægtssiden.

Vi kan på den anden side konstatere, at en stor del af Merkurs kunder ikke indtil videre synes at være påvirket økonomisk af coronakrisen i særlig grad. Det gælder bl.a. nogle af vores store brancher som økologisk landbrug, fødevarer, skoler og institutioner.

2020 var i forvejen tænkt som et investeringsår, hvor vi afsætter ekstra ressourcer til at optimere de interne processer blandt andet ved hjælp af robotter. Vi får også lagt skinnerne til det nye Merkur rent strategisk og organisatorisk. Mens forandringerne pågår, gør vi ekstra brug af konsulenter, studenter og vikarer for at sikre et godt arbejdsmiljø samt høj kadence på leverancerne. Alt dette har coronakrisen ikke ændret på – vi fortsætter ufortrødent arbejdet med at fremtidssikre andelskassen.

Overordnet har det første halvår budt på næsten uændret udlån. Det er glædeligt, at vi stort set har været i stand til at fastholde udlånet. I et marked, der har været præget af coronavirus, anser vi udviklingen for acceptabel. Den generelle stilstand i økonomien kombineret med, at mange erhvervs kunder har fået øget likviditet som følge af udskudt moms og A-skat giver et naturligt fald i finansieringsbehovet. Vi anslår effekten på udlånet af den statslige likviditetsstøtte til virksomhederne til et sted mellem 65 og 80 mio. kr. i form af lavere træk på kassekreditter, og da det samlede udlån stort set er uændret, har vi dermed formået at låne ud på andre områder. Nettovirkningen er, at renteindtægterne fra udlån også er næsten uændret med 43 mio. kr.

Til gengæld er indlånet i første halvår steget med 209 mio. kr. til i alt 3,3 mia. kr. Dette medfører stigende renteudgifter til Nationalbanken, men for en stor dels vedkommende får vi med den negative rente på indlån kompensation for dette.

Merkur har en bred palet af bæredygtige investeringsmuligheder. Interessen for bæredygtig investering er fortsat stigende og til trods for kursdykkene i forbindelse med coronakrisens begyndelse, har vores kunder nu investeret for næsten 1,5 mia. kr. i bæredygtige investeringsfonde. Antallet af handler har også været højt, og begge dele bidrager til en positiv indtjening fra vores investeringsaktiviteter på i alt 6,5 mio. kr., hvilket er 3 mio. kr. bedre end samme periode sidste år.

Merkur har nu over 8.000 andelshavere

Merkurs unikke værdigrundlag efterspørges af stadig flere, og vi har i første halvår budt velkommen til over 400 nye andelshavere, som sammen med eksisterende kunder har indbetalt ny andelskapital for 10 mio. kr. Vi har nu i alt 8.008 andelshavere.

Det negative rentemiljø fortsætter, og vi ser ikke tegn på, at det vil ændre sig foreløbigt. Vi har derfor også tilpasset vores forretning, således at vi ikke taber så meget på de indlån, vores kunder har betroet os. Samtidig er det værd at glædes over, at der fortsat er meget gunstige muligheder for at optage eller omlægge realkreditlån, hvor et 30-årigt fastforrentet lån på 1% pt kan erhverves til en kurs tæt på 100. Dermed kan mange kunder fastlægge deres finansieringsudgifter på et attraktivt niveau langt ud i fremtiden.

I begyndelsen af året kunne vi konstatere, at vores indsatser for at øge driftsresultatet havde virket efter hensigten, men vi må samtidig konstatere, at coronavirus fik slået den positive udvikling ud af kurs. Vores primære drift når derfor ikke vores budgetmål, men renser vi resultatet for hensættelser til coronarelaterede nedskrivninger og øvrige påvirkninger fra krisen, lander halvåret med et mindre overskud på et par millioner kr. Det er tæt på det forventede, og vi anser det for at være tilfredsstillende i et halvår, hvor vi har investeret massivt i procesforbedringer og har haft ekstra udgifter til en organisationsændring, som styrker andelskassen på sigt. Der er fortsat mange usikkerheder omkring det kommende halvår, men de tendenser, vi så først på året, før coronakrisen ramte, tegner godt. Vi er samtidig i fuld gang med at lægge skinnerne til en endnu mere strømlinet organisation og har en række planlagte aktiviteter, som materialiserer sig i efteråret. Derfor forventer vi et positivt resultat for 2. halvår i intervallet 2-9 mio. kr. For hele 2020 resulterer dette i en forventning om et negativt resultat i intervallet 8-14 mio. kr. efter skat. Dette er en nedjustering i forhold til forventningen fra årets begyndelse med et resultatmål i intervallet 6-12 mio. kr. efter skat. Nedjusteringen kan i al overvejende grad tilskrives coronapandemien.

Skøn over coronarelaterede konsekvenser*			
	1. halvår 2020	2. halvår 2020	2020 i alt
Ledelsesmæssigt skøn	-17,1 mio. kr.	0,0 mio. kr.	-17,1 mio. kr.
Færre rejseomkostninger	+0,5 mio. kr.	+0,3 mio. kr.	+0,8 mio. kr.
Færre transaktionsindtægter	-1,2 mio. kr.	-1,0 mio. kr.	-2,2 mio. kr.
Færre valutahandler	-0,6 mio. kr.	-0,5 mio. kr.	-1,1 mio. kr.
Færre indtægter fra udlån	-2,2 mio. kr.	-2,2 mio. kr.	-4,4 mio. kr.
Øvrige udskudte aktiviteter	-1,0 mio. kr.	0,0 mio. kr.	-1,0 mio. kr.
I alt	-21,6 mio. kr.	-3,4 mio. kr.	-25,0 mio. kr.

*Estimaterne over de coronarelaterede konsekvenser er forbundet med stor usikkerhed – se også Forventninger til resten af 2020 på side 13

Økonomisk udvikling

Resultat og drift

De samlede netto rente- og gebyrindtægter udgør 70,6 mio. kr., en stigning på 3,9 mio. kr. i forhold til samme periode i 2019.

Nettorenteindtægterne stiger i første halvår 2020 med 1,3 mio. kr., hvilket primært kan tilskrives, at privatkunderne nu også betaler negativ rente for indeståender over 250.000 kr.

Vi har i første halvår øget gebyr- og provisionsindtægterne med 2,8 mio. kr. i forhold til sidste år, langt hovedparten kan henføres til ekstra indtægter på investeringsområdet.

Sammen med indtægter fra aktieudbytter betyder det en samlet stigning på netto rente- og gebyrindtægter på 3,9 mio. kr.

**Nettorente- og gebyrindtægter stiger med
3,9 mio. kr.**

Trods den positive udvikling i forhold til 2019 har vi ikke nået vores budgetmål, af de grunde der allerede er beskrevet. Resultatet efter skat for første halvår 2020 blev derfor et underskud på 15,4 mio. kr., hvilket er væsentligt dårligere end sidste års halvårsresultat på 6,3 mio. kr. Underskuddet kan tilskrives effekterne af coronakrisen, herunder særligt et ledelsesmæssigt skøn over mulige kommende nedskrivninger på 17,1 mio. kr.

Merkur har stadig for få indtægter og for mange omkostninger, men vi er på vej i den rigtige retning. I første halvår har vi påbegyndt implementering af en række procesforbedringer, som alle enten sparer tid eller forøger kvaliteten eller hastigheden af en given proces – vi har særligt haft stor fokus på at forbedre velkomsten og oprettelsen af nye kunder. Vi er også godt i gang med at optimere kundeoplevelsen for vores bestående kunder, herunder sikre hurtigere svartider. Sammen med endnu flere planlagte forbedringer er det vigtige skridt for at sikre en god kundeoplevelse for både nye og bestående kunder. Procesforbedringerne vil medvirke til at sikre, at vi på sigt har en markant bedre balance mellem indtægter og omkostninger.

Merkurs største indtægtskilde er fortsat renter relateret til udlån. Udlånet har i første halvår udviklet sig langsommere end budgetteret, men er trods alt stort set uændret i et vanskeligt udlånsmarked. Vi har op til halvårsskiftet fået en del opmærksomhed som følge af vores udmelding om stop for lån til nye benzin- og dieselmotorer, samt tilhørende attraktive lånetilbud til el- og hybrid-biler. Vi er det første pengeinstitut i Danmark til at indtage denne position. Vi har også EU-garanterede lån til virksomheder og institutioner med socialt formål, som bl.a. er velegnede til energiforbedrende renoveringer. Det er glædeligt, at garantiordningen som en del af EU's indsats for at støtte op om økonomien under coronakrisen er blevet forbedret, og vi kan nu yde lån på op til 7,4 mio. kr. pr. kunde under ordningen.

Rækken af produkter er lang og vi forventer, at kundetilstrømningen vil udmønte sig i, at vi som minimum kan holde det udlånsniveau, som vi har ved halvårets afslutning.

IT-udgifter bliver en større og større del af Merkurs samlede omkostninger. Vi har brugt i alt 18 mio. kr., hvilket er ca. 2,5 mio. kr. mere end i første halvår 2019. Hovedparten af disse omkostninger var forventet grundet de mange udviklingsomkostninger på områder som cybersikkerhed, compliance, GDPR og hvidvaskbekæmpelse. Den ene million er et bevidst valg fra Merkurs side og dækker nyudvikling samt konsulentbistand til vores kontinuerlige procesoptimeringer, og er dermed en del af den særlige investeringsindsats, vi gør i 2020.

Personaleudgifterne er for første halvår 2,8 mio. kr. større end samme tidspunkt sidste år. Den væsentligste årsag hertil er en engangsudgift i forbindelse med organisationsændringer på 1,7 mio. kr. Derudover er der som forventet overenskomstmæssige lønstigninger, højere lønsumsafgift samt hård konkurrence om specialiserede medarbejdere.

Kursreguleringer er faldet markant i forhold til sidste år fra et plus på 2,4 mio. kr. til et minus på 0,2 mio. kr. Dette halvår er dog mere retvisende for niveauet, idet sidste års positive resultat inkluderede en engangsgævinst vedrørende salget af vores daværende beholdning af Sparinvest Holding.

Tab og nedskrivninger udgør 24,5 mio. kr. mod blot 3,3 mio. kr. i 1. halvår 2019. Som tidligere nævnt kan 17,1 mio. kr. henføres til et ledelsesmæssigt skøn over konsekvenserne af coronakrisen.

Den økonomiske udvikling i 1. halvår 2020 og 2019 kan sammenfattes således:

1.000 DKK	1. halvår 2020	2. halvår 2019	1. halvår 2019
Nettorenteindtægter	41.076	42.498	39.794
Andre indtægter	29.525	32.935	26.931
Netto rente- og gebyrindtægter m.v. i alt	70.601	75.433	66.725
Kursreguleringer m.m.	159	-2.008	2.428
Omkostninger og afskrivninger	-65.853	-61.661	-58.841
Tab og nedskrivninger, inkl. ledelsesmæssigt skøn	-24.506	-8.009	-3.317
Resultat før skat	-19.599	3.755	6.995

Såvel indtægter som omkostninger stiger i forhold til samme periode sidste år. Indtægterne i 1. halvår 2020 er desuden påvirket ekstraordinært af coronasituationen. I Merkur har vi historisk ofte en markant bedre indtjening i andet halvår som følge af fordelingen af aktiviteter over året. Desuden har vi varslet prisændringer, som sikrer, at alle kunder i højere grad bidrager til andelskassens dækning af driftsomkostningerne. Nedskrivningsniveauet forventes at kunne holdes i ro i andet halvår. Vi forventer derfor en forbedret indtjening og resultat af andet halvår.

Andelskurs

Værdien af en andel er i forhold til årsskiftet faldet fra 1.788,70 kr. til 1.715,80 kr., et fald på 4,1% på et halvt år. Dette er en direkte konsekvens af periodens underskud, som relaterer sig til coronakrisen.

Balance

Merkur har i første halvår 2020 fået 1.345 nye kunder. Det er en tilgang vi er stolte over og forventer vil fortsætte, nu hvor vi vil være endnu mere for endnu flere. Det samlede kundeantal er dog faldet til 33.746 fra 34.299 ved årsskiftet. Udviklingen er forventet og kan blandt andet henføres til oprydning af inaktive kundeforhold og planmæssig afvikling af enkeltstående lån til kunder, vi har i partnerskab med energiselskaber.

Indlånet på 3.370 mio. kr. har igen udviklet sig markant med en stigning på 6,6% (209 mio. kr.) siden årsskiftet. En del af denne udvikling er også coronarelateret, hvor mange kunder har fået mulighed for at udskyde betaling af moms og skat.

Merkurs indlånsoverskud er vokset med 222 mio. kr. fra 1.614 mio. kr. ved årsskiftet til nu 1.836 mio. kr. Indlånsoverskuddet repræsenterer et stort potentiale for udlån til gode projekter, forudsat at egenkapitalen også øges forholdsmæssigt. Vi arbejder samtidig også målrettet på at øge kundernes interesse for de investeringstilbud, Merkur stiller til rådighed sammen med partnere som Triodos, Sparinvest, Maj invest og SDG Invest. Selv om investeringsporteføljerne vokser markant, har det ikke været nok til at opsuge væksten i indlån.

Udlånet er under vanskelige udlånsvilkår faldet marginalt med 2 mio. kr. i 1. halvår til 1.666 mio. kr. En pipeline af bevilgede, men endnu ikke udbetalte udlån skal blandt andet bidrage til at løfte udlånet fremover kombineret med udlån til nye kunder, herunder som resultat af de kampagner, som er eller bliver søsat, f.eks. finansiering af elbiler.

Kunderne har gennemgående et ønske om at afvikle gæld og om at gå fremtiden i møde med en opsparing. Det er en medvirkende årsag til at tilbagebetaling af bestående lån løbende kræver ny-udlån på mere end 50 mio. kr. i kvartalet for blot at bibeholde udlånsmassen på nuværende niveau.

Tematisk fordeling af Merkurs udlån

	Antal	%	Beløb (Kr. 1.000)	%	Tilsagt (Kr. 1.000)	%	Tilsagt 31.12.2019	Udvikling ifht. 2019
Uddannelse og Kultur	499	3,6%	257.973	10,7%	312.590	10,9%	352.026	-11,2%
Mennesker og Sundhed	317	2,3%	133.877	5,6%	169.898	6,1%	192.631	-11,8%
Fødevarer	460	3,4%	406.628	16,8%	486.044	17,0%	488.064	-0,4%
Miljø og Energi	2854	20,8%	296.588	12,3%	386.351	13,6%	359.080	7,6%
Fællesskaber	194	1,4%	178.563	7,4%	200.515	7,1%	192.211	4,3%
Ordinære lån, kreditter og garantier	9385	68,5%	1.142.999	47,3%	1.285.900	45,4%	1.240.111	3,7%
I alt	13.709	100,0%	2.416.628	100,0%	2.841.298	100,0%	2.824.123	0,6%

Merkur låner som den eneste bank i Danmark kun ud til erhvervs kunder, som understøtter en af vores fem ovenstående fokusområder, som alle peger mod en bæredygtig fremtid. Udlån til privatkunder kan også findes i disse kategorier, men er grundet boliglån altovervejende at finde i kategorien "Ordinære lån, kreditter og garantier".

Den mest markante relative ændring i sammensætningen af garantier, udlån og kreditter er i kategorien "Mennesker og Sundhed", der bl.a. omfatter bosteder, fairtrade og alternative behandlere mfl. Det tilsagte udlån til denne kategori er faldet 11,8% siden nytår og udgør nu 170 mio. kr. mod 193 mio. kr. Årsagerne kan for hovedparten henføres til ekstraordinære indfrielse.

Ser man på den absolutte ændring ser vi en nedgang i "Uddannelse og kultur" på 40 mio. kr. eller 11,2%. Dette kan bl.a. forklares ved en vandring af lån til "Miljø og Energi", da flere af vores skoler er i gang med at energiforbedre deres bygninger. Dertil kommer, at nogle kunder har optaget realkreditlån i stedet for banklån, bl.a. som afløsning for byggelån, hvorved lånene forsvinder fra Merkurs balance.

Den største stigning (7,6%) ser vi i temaet "Miljø og energi" som følge af den store interesse for energioptimeringer. Her kan vi bl.a. hjælpe vores skoler, sociale institutioner og idrætshaller m.m. med gunstige lån under EaSI garantiordningen fra EU, som Merkur som det eneste danske pengeinstitut tilbyder sine kunder. Garantien er uden omkostninger, både for kunden og andelskassen.

Investering

Merkurs kunder er blevet mere interesserede i at investere en del af deres opsparing, og det er positivt for såvel Merkur som for kunderne selv. Flere efterspørger, at deres penge har en positiv samfundsmæssig påvirkning. Den kan opstå gennem andelskassens udlån, men også gennem impact investeringer – som tilmed kan give kunden et finansielt afkast, i stedet for den nul-rente eller ligefrem negative rente, der er på indlånet.

Merkur har en bred palet af investeringsmuligheder med sociale, etiske, miljømæssige screeningsprocesser bag – det seneste års udvikling i kundernes beholdninger kan illustreres således:

Markedsværdi af investeringer					
Investeringer i 1.000 kr.	2.kvt. 19	3.kvt. 19	4.kvt. 19	1. kv. 20	2. kv. 20
Triodos	882.150	985.305	1.118.080	1.154.738	1.262.665
Sparinvest	276.427	276.860	200.700	170.692	168.231
SDG Invest	15.887	20.623	29.296	33.258	40.694
Maj Invest	8.398	8.574	9.376	7.760	8.405
I alt	1.182.862	1.291.362	1.357.453	1.366.447	1.479.995
Ændring i % ift sidste kv. - markedsværdi i alt	5%	8%	5%	1%	8%

Første halvår har på investeringssiden været en turbulent periode afkastmæssigt. Kurserne faldt meget i første kvartal (undtagen obligationer) pga. Coronakrisen, men har i 2. kvartal vundet det meste af det tabte tilbage. Væksten i markedsværdi i indeværende år på ca. 122 mio. kr. kan dermed primært tilskrives øget tilkøb af flere investeringsbeviser. Særligt for vores impact first fonde (mikrofinans og vedvarende energi) kan vi se, at disse er mere stabile i tider med generelt store kursudsving.

Kapitalforhold

Merkurs andelskapital er forøget med 10 mio. kr. siden udgangen af 2019 (3%), hvilket er meget positivt og en tillid fra andelshavere og kunder, som vi er meget glade for. Set over 12 mdr. er væksten på 26 mio. kr. eller 9%. Vi forventer, at andelstegningen i 2. halvår fortsætter på samme niveau. Vores egenkapital (i alt 360 mio. kr.) består i hovedtræk af tre elementer: Indbetalt andelskapital (325 mio. kr.), akkumulerede resultater for indeværende og tidligere år (30 mio. kr.) og andre reserver (5 mio. kr.).

Det samlede kapitalgrundlag udgør pr. 30.06.2020 398 mio. kr. efter fradrag, mod 416 mio. kr. ved udgangen af 2019, et fald på 4,3%. Faldet skyldes primært halvårets underskud. I den positive retning trækker til gengæld nytegningen af andele. Kontinuerlig andelstegning er vigtig, da det er hele forudsætningen for, at vi kan muliggøre såvel moderat vækst i udlånet samt opfylde de stigende kapitalkrav.

Nytegnet andelskapital på 10 mio. kr.

Faldet i kernekapitalen kan naturligvis først og fremmest tilskrives periodens underskud, men også fradrag for den særlige overgangsordning i forhold til indfasning af IFRS9 nedskrivningsreglerne bidrager med ca. 3 mio. kr.

Kapitalprocenten pr. 30.06.2020 stiger til trods for ovennævnte til det højeste niveau i Merkurs historie til hele 20,4%. Det er en stigning på 0,4 procentpoint i forhold til ultimo 2019. Her skal årsagen findes i en ny hjælpepakke fra EU, som fremskynder dele af allerede vedtagne ændringer i kapitalreglerne. Igen med coronasituationen som afsæt har EU valgt at fremskynde de positive dele af de nye kapitalregler for at understøtte bankernes muligheder for at låne mere ud til små og mellemstore virksomheder. Dette tiltag ændrer beregningen af de samlede risikovægtede poster, som blandt andet af denne årsag falder med 130 mio. i forhold til niveauet ved årsskiftet.

Merkurs individuelle solvensbehov er beregnet til 11,3%, Solvensbehovet er dermed faldet i forhold til årsskiftet med 0,2 procentpoint. Faldet kan ud over ovennævnte fald i risikovægtede aktiver, primært henføres til, at flere af vores store kunder har stillet yderligere sikkerheder. Den ekstraordinært svage basisindtjening i 1. halvår 2020 bidrager negativt i beregningen af solvensbehovet, men dette opvejes af ovennævnte reduktion af kreditrisikoen.

	30.06.2020	31.12.2019
Egenkapital	359.638	365.052
Regulering vedr. IFRS9 implementering	15.524	18.850
Fradrag for udskudt skat	-13.313	-7.476
Øvrige fradrag og reguleringer	-2.855	-683
Kernekapital efter fradrag	358.828	375.743
Supplerende kapital	39.525	40.596
Kapitalgrundlag	398.353	416.338
Eksporeringer med kreditrisiko	1.652.629	1.788.205
Eksporeringer med markedsrisiko	45.810	47.647
Eksporeringer med operationel risiko	252.678	248.444
Risikoeksponeringer i alt	1.951.116	2.084.296
Kernekapitalprocent	18,4%	18,0%
Kapitalprocent	20,4%	20,0%

Merkurs kapitaloverdækning	30.06.2020	30.06.2020	31.12.2019	31.12.2019
Vægtede aktiver (grundlag for beregning af kapitalprocent)		1.951.116		2.084.296
Kapitalprocent (kapitalgrundlag i forhold til vægtede aktiver)	20,4%	398.028	20,0%	416.859
Solvensbehov	11,3%	219.855	11,5%	238.784
Kapital overdækning før buffer-krav	9,1%	178.173	8,5%	178.075
Kapitalbevaringsbuffer	2,5%	48.778	2,5%	52.107
Konjunkturudligningsbuffer	0,0%	-	1,0%	20.843
Kapitaloverdækning efter bufferkrav	6,6%	129.395	5,0%	105.125
NEP-krav	1,9%	37.071	0,6%	12.506
Kapitaloverdækning efter buffer og NEP-krav	4,7%	92.324	4,4%	92.619

Med den aktuelle kapitalprocent på 20,4% giver det en overdækning i forhold til solvensbehovet på 9,1% eller 178 mio. kr.

Udover solvensbehovet skal Merkur som alle andre pengeinstitutter have en kapitalbevaringsbuffer på 2,5%. Den kontracykliske buffer (også kaldet konjunkturbufferen) er i forbindelse med coronakrisen blevet nulstillet. Ud over disse to krav, er der i 2020 krav til nedskrivningseggede passiver (NEP) på 1,9%, i alt 4,4% af de risikovægtede aktiver eller 86 mio. kr. Det samlede kapitalkrav bliver dermed 15,7% - i forhold til kapitalprocenten på 20,4% giver det en overdækning på 4,7 procentpoint.

Med vores nuværende kendskab og forventninger til andet halvår, regner vi med at gå ud af året med en overdækning på over 5 procentpoint. Vi anser det nuværende niveau for tilfredsstillende under de aktuelle forhold.

Tilsynsdiamant

Finanstilsynet har defineret en række pejlemærker, som kan give en indikation af, om et pengeinstitut er på vej ud i for store risici.

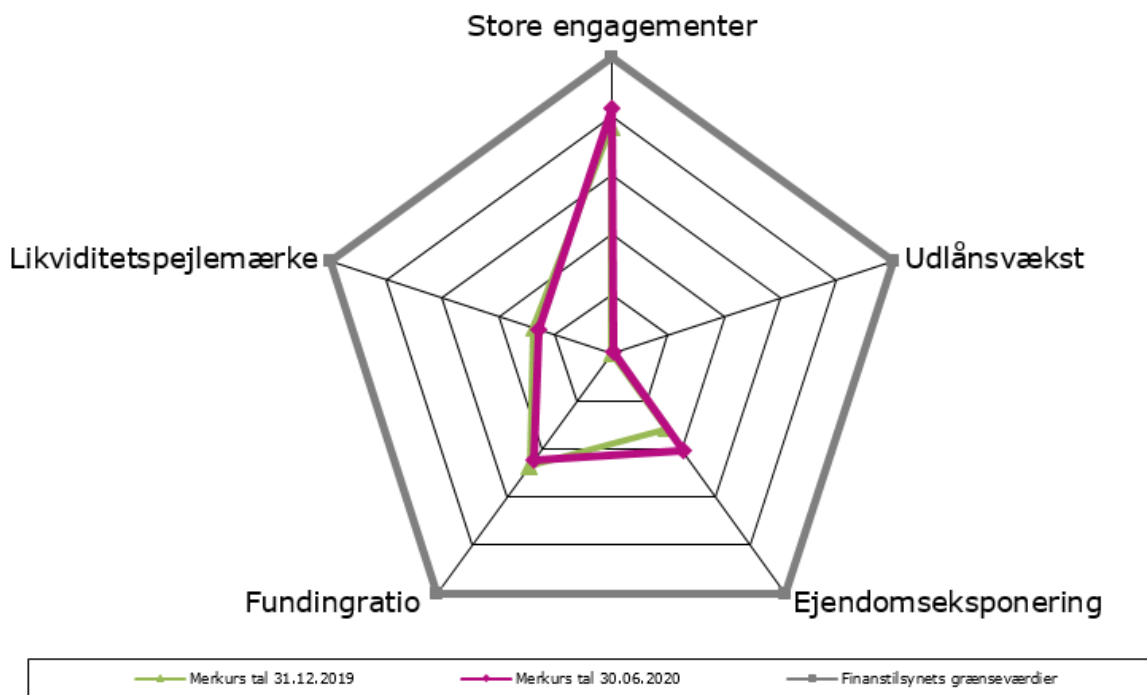
De fem pejlemærker stilles op i en femkant, deraf betegnelsen "diamant", og er følgende:

1. **Store eksponeringer:** Summen af de 20 største kundeengagementer bør ikke overstige 175% af pengeinstitutts egentlige kernekapital.
2. **Funding ratio:** Udlån målt i forhold til arbejdende kapital (indlån + egenkapital + efterstillede kapitalindsud¹) bør være højst 1:1.
3. **Likviditetspejlemærke:** Pengeinstituttet angiver evnen til at klare tre måneders likviditetsstress. Det vil sige, at man stiller pengeinstitutts likvide aktiver af høj kvalitet i forhold til forventede udgående pengestrømme fratrukket forventede indgående pengestrømme. Loven foreskriver at pejlemærket skal være højere end 100%
4. **Ejendomseksponering:** Pengeinstituttet bør højst have en eksponering mod ejendomssektoren på 25% af udlåns- og garantimassen. Det understreges, at ejendomssektoren naturligvis består af meget andet end de spekulanter, der fik megen opmærksomhed under finanskrisen.
5. **Udlånsvækst:** Den årlige udlånsvækst bør ikke overstige 20% efter nedskrivninger.

Det skal understreges, at overskridelse af målepunkterne ikke i sig selv indebærer en overtrædelse af lovgivningen (med undtagelse af pejlemærket om likviditetsrisici) – en overskridelse vil derimod føre til forskellige grader af øget opmærksomhed og reaktioner fra Finanstilsynets side.

Merkur opfylder ved halvårsskiftet 2020 alle fem pejlemærker med en efter ledelsens vurdering passende margin. Ændringerne siden årsskiftet er marginale.

Tilsynsdiamanten

¹ udstedte obligationer med restløbetid over 1 år og gæld til Nationalbanken med restløbetid over 1 år kan også indgå, men dette er p.t. ikke aktuelt for Merkur.

Tilsynsdiamanten i tal	30.06.2020	31.12.2019	Diamantens grænseværdier
20 største engagementer	146,3%	133,5%	Max. 175%
Funding ratio	44,3%	47,0%	Max. 100%
Likviditetsdækning	489,6%	460,6%	Min. 100%
Ejendomseksposering	10,2%	7,9%	Max. 25%
Udlånsvækst (12mdr)	-0,1%	-0,4%	Max. 20%

Forventninger til resten af 2020

Forventningerne til 2. halvår af 2020 hænger i høj grad sammen med, hvordan coronakrisen udvikler sig. Det er i skrivende stund vanskeligt at forudse, hvor stor effekt coronavirus får på udlånet, men også øvrige indtægtsgivende aktiviteter, herunder bolighandler, transaktionsindtægter, valutaindtægter, konverteringer, mv. På omkostningssiden er det helt store spørgsmål niveauet af nedskrivninger i takt med hjælpepakkeres udfasning samt potentielle nye restriktioner. På denne baggrund er forventningerne til halvåret forbundet med store usikkerheder.

Merkur forventer en udlånsvækst i 2. halvår 2020 på 0-2%. Usikkerheden er navnlig knyttet til normaliseringen af betaling af skat og moms, og hvornår dette træk viser sig på kundernes kreditter, da der gælder forskellige frister herfor. Indlånet forventes at falde svagt på grund af øget fokus på alternativ anbringelse, når vi rådgiver kunderne, ligesom der må forventes en afgang af indlån, når betaling af moms og A-skat normaliseres. Andelskapitalen forventes at stige 10-14 mio. kr. i andet halvår.

2. halvår vil formentlig blive præget af en vis aktivitet på realkreditområdet – ikke mindst bolighandler -som vil vise sig i indtjeningen, ligesom vi forventer en øget tilgang af nye realkreditlån i vores Totalkredit- og DLR-porteføljer. Samtidig forventer vi et fortsat højt aktivitetsniveau på investering og pension, hvilket også forventes at have en positiv påvirkning på resultatet i andet halvår.

Vi forventer et moderat niveau for nedskrivninger i 2. halvår. Den samfundsmæssige usikkerhed relateret til Covid19 vurderer vi som dækket af det ledelsesmæssige skøn, der er foretaget. Skøn over nedskrivninger er altid forbundet med stor usikkerhed, da mange faktorer kan få indflydelse herpå. Den aktuelt vigtigste er netop den generelle samfundsmæssige udvikling.

Skønnet for 2. halvår er et positivt resultat på 2-9 mio. kr. før skat. Skønnet for hele 2020 lyder på et underskud på 10-17 mio. kr. før skat og 8-13 mio. kr. efter skat.

Fokusområder 2020

Anvendt regnskabspraksis

Usikkerheder ved indregning og måling

Det er ledelsens opfattelse, at der ikke findes usikkerheder ved indregning og måling, ud over hvad der normalt følger af, at der ved opgørelsen af regnskabsmæssige værdier altid vil blive udøvet skøn i et vist omfang.

Indregning og måling er ikke i halvåret påvirket af usædvanlige forhold.

Regnskabspraksis er fra 1.1.2020 ændret som følge af implementeringen af IFRS16. IFRS16 er en regnskabsstandard, som introducerer nye leasingregler, men som også påvirker den regnskabsmæssige behandling af lejemål. Alle leasingkontrakter skal indregnes hos leasingtager i form af et leasingaktiv, der præsenterer værdien af brugsretten. Leasingaktiv og leasingforpligtelse indregnes fra det tidspunkt, hvor andelskassen opnår brugsret til aktivet. Ved første indregning måles aktivet fremadrettet til nutidsværdien af leasingforpligtelsen inkl. omkostninger. Samtidig indregnes nutidsværdien (ved anvendelse af den interne rente) af de aftalte leasingbetalinger som en forpligtelse.

For lejeaftaler af andelskassens lejemål i Aarhus og København har andelskassen vurderet, at den forventede lejeperiode udgør den uopsigelige lejeperiode i henhold til lejeaftalerne samt en forlængelsesoption på de aftaler, der har kort opsigelighed, således at lejeperioden for ikke opsagte lejemål udgør mindst 4 år. Effekten af denne ændring af regnskabspraksis er en forøgelse af værdien af ejendomme med 6,9 mio. kr. Øvrige forpligtelser forøges tilsvarende med 6,9 mio. kr. Ændringen af praksis får ingen effekt på egenkapitalen. I resultatopgørelsen vil posten husleje fremover blive konverteret til afskrivninger og rente. Der er ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal i halvårsrapporten.

Anvendt regnskabspraksis er i øvrigt uændret i forhold til årsregnskabet 2019.

Begivenheder efter periodens udløb

Der er ikke indtrådt begivenheder efter regnskabsperiodens udløb, der påvirker bedømmelsen af halvårsregnskabet.

RESULTATOPGØRELSE

	30. juni 2020	30. juni 2019
Note	<i>1.000 kr</i>	<i>1.000 kr</i>
1 Renteindtægter	44.028	44.112
1 Negative renteindtægter	-5.302	-4.691
2 Renteudgifter	-1.633	-1.799
2 Negative renteudgifter	3.983	2.172
Netto renteindtægter	41.076	39.794
Udbytte af aktier og andre kapitalandele	64	308
3 Gebyrer og provisionsindtægter	33.667	30.332
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	-4.206	-3.707
Netto rente- og gebyrindtægter	70.601	66.726
4 Kursreguleringer	-202	2.360
Andre driftsindtægter	10	68
5 Udgifter til personale og administration	-64.126	-58.008
Afskrivninger på materielle aktiver*	-1.727	-783
Andre driftsudgifter	-52	-52
6 Nedskrivninger på udlån m.v.	-24.506	-3.317
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	403	0
Resultat før skat	-19.599	6.994
Beregnet skat af periodens resultat	4.203	-651
Resultat efter skat	-15.396	6.343

*sammenligningstal er ikke tilpasset - se omtale vedr leasing og udviklingsomkostninger i anvendt regnskabspraksis

BALANCE

AKTIVER	30. juni 2020	31. dec. 2019	30. juni 2019
Note	<i>1.000 kr</i>	<i>1.000 kr</i>	<i>1.000 kr</i>
<i>Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker</i>	49.121	79.688	1.609.813
<i>Tilgodehavender hos kreditinstitutter</i>	1.831.951	1.570.752	44.328
7/8 <i>Udlån til amortiseret kostpris</i>	1.665.683	1.667.873	1.709.027
<i>Obligationer til dagsværdi</i>	226.797	227.735	228.223
<i>Aktier m.v.</i>	38.057	37.259	40.204
<i>Kapitalandele i associerede virksomheder</i>	2.164	2.164	2.652
<i>Kapitalandele i tilknyttede virksomheder</i>	989	989	1.094
Immaterielle aktiver	655	0	0
Grunde og bygninger			
<i>Domicilejendomme</i>	10.729	10.879	11.029
<i>Leasede domicilejendomme*</i>	6.030	0	0
Grunde og bygninger i alt	16.759	10.879	11.029
Materielle aktiver	2.058	2.155	2.439
Aktuelle skatteaktiver	802	422	980
Udskidte skatteaktiver	14.113	9.910	9.846
Aktiver i midlertidig besiddelse	-	7.575	7.100
Andre aktiver	54.402	84.002	78.086
Periodeafgrænsningsposter	11.059	2.662	2.863
AKTIVER I ALT	3.914.609	3.704.064	3.747.684

* Der er ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal for tidligere perioder vedr. implementeringen af IFRS 16

BALANCE

PASSIVER	30. juni 2020	31. dec 2019	30. juni 2019
Note	<i>1.000 kr</i>	<i>1.000 kr</i>	<i>1.000 kr</i>
Gæld			
<i>Gæld til kreditinstitutter og centralbanker</i>	93.093	86.883	110.650
9 Indlån og anden gæld	3.369.893	3.160.409	3.208.499
<i>Andre passiver</i>	38.135	34.161	26.011
Gæld i alt	3.501.121	3.281.453	3.345.160
Hensatte forpligtelser			
<i>Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser</i>	2.045	303	293
<i>Hensættelser til tab på garantier</i>	1.902	8.785	3.001
<i>Hensættelse til andre forpligtelser</i>	2.235	0	1.267
Hensatte forpligtelser i alt	6.182	9.088	4.561
<i>Efterstillede kapitalindskud</i>	47.667	48.472	48.526
Egenkapital			
<i>Andelskapital</i>	205.173	199.606	190.393
<i>Overkurs ved emission</i>	120.013	115.597	108.268
<i>Øvrige reserver</i>	4.708	4.708	4.708
<i>Overført overskud inkl. periodens resultat</i>	29.744	45.140	46.069
Egenkapital i alt	359.639	365.051	349.438
PASSIVER I ALT	3.914.609	3.704.064	3.747.684
Ikke-balanceførte poster:			
<i>Garantier m.v.</i>	639.597	637.363	649.414
IKKE-BALANCEFØRTE POSTER I ALT	639.597	637.363	649.414

BALANCE

EGENKAPITALOPGØRELSE	30. juni 2020	31. dec. 2019	30. juni 2019
	<i>1.000 kr</i>	<i>1.000 kr</i>	<i>1.000 kr</i>
Andelskapital primo	199.606	174.608	174.608
Ny indbetalt andelskapital	5.567	24.998	15.785
Andelskapital ultimo	205.173	199.606	190.393
Andelenes pris ved periodens slutning.	1.715,80	1.788,70	1.795,00
Overkurs ved emission primo	115.597	96.131	96.131
Overkurs ved nytægning	4.416	19.476	12.137
Anden totalindkomst	0	-10	0
Overkurs ved emission ultimo	120.013	115.597	108.268
Andre reserver, primo	4.708	4.708	4.708
Andre reserver, ultimo	4.708	4.708	4.708
Overført overskud primo	45.141	36.080	39.725
Overført periodens resultat	-15.396	9.060	6.344
Overført overskud ultimo	29.744	45.140	46.069
Egenkapitalen ved halvårets slutning sammensætter sig således:			
Andelskapital	205.173	199.606	190.393
Overkurs ved emission	120.013	115.597	108.268
Andre reserver	4.708	4.708	4.708
Overført fra tidligere år	45.141	36.080	39.725
Overført overskud	-15.396	9.060	6.344
EGENKAPITAL I ALT	359.639	365.051	349.438

NOTER

1 Renteindtægter af:	30.06.2020	30.06.2019
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og Centralbanker	20	17
Udlån	43.158	43.436
Obligationer	850	659
Andre renteindtægter	-	-
I alt renteindtægter	44.028	44.112
 Heraf udgør indtægter af ægte købs- og tilbagesalgssforretninger	 -	 -
Negative renteindtægter		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og Centralbanker	5.142	4.633
Obligationer	160	58
I alt negative renteindtægter	5.302	4.691
2 Renteudgifter til:	30.06.2020	30.06.2019
Kreditinstitutter og centralbanker	17	38
Indlån	218	536
Efterstillede kapitalindskud	1.257	1.225
Andet	141	0
I alt renteudgifter	1.633	1.799
 Heraf udgør renteudgifter af ægte salg- og tilbagekøbsforretninger	 -	 -
Negative renteudgifter		
Indlån og anden gæld	3.983	2.172
I alt negative renteudgifter	3.983	2.172
3 Gebyrer og provisionsindtægter:	30.06.2020	30.06.2019
Værdipapirhandel og depotgebyrer	6.763	3.917
Betalingsformidling	5.049	5.270
Lånesagsgebyrer	2.180	2.474
Garantiprovision	11.151	10.745
Øvrige gebyrer og provisioner	8.525	7.925
I alt gebyrer og provisionsindtægter	33.667	30.332

NOTER

4 Kursregulering af:	30.06.2020	30.06.2019
Kursregulering overtagne ejendomme	-	-
Obligationer	-1.033	-208
Aktier	798	3.931
Pantebreve	0	-1.365
Terminshandler	79	0
Valuta	-46	3
I alt kursregulering	-202	2.360

5 Udgifter til personale og administration	30.06.2020	30.06.2019
Lønninger og vederlag til bestyrelse, direktion		
Direktion	1.837	1.394
Bestyrelse	903	801
I alt	2.741	2.195
Personaleudgifter:		
Lønninger	28.082	25.292
Pensioner	3.193	2.927
Lønsumsafgift	4.806	4.705
I alt	36.082	32.924
Øvrige administrationsudgifter	25.303	22.889
I alt udgifter til personale og administration	64.126	58.008

Gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede andrager 100,1 for 1. halvår 2020.

6 Nedskrivninger/hensættelse på udlån og garantier	30.06.2020	30.06.2019
	IFRS9	IFRS9
Nedskrivninger i perioden	46.588	26.737
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	-22.890	-23.429
Tab, ikke tidligere hensat eller nedskrevet	1.476	512
Omkostninger overtaget ejendom	350	409
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-1.017	-912
Nedskrivninger/hensættelse på udlån og garantier i resultatopgøreslen	24.506	3.317

NOTER

7 Akk. nedskrivninger/hensættelse på udlån og garantier	30.06.20	30.06.19
	I alt	I alt
Nedskrivninger primo	87.744	99.770
Nedskrivninger i perioden	46.588	26.737
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	-22.890	-23.429
Endelig tabt, tidligere nedskrevet/hensat	-2.313	-13.869
Akkumulerede nedskrivninger	109.128	89.209

NOTER

7 Stadiet inddelt nedskrivning på udlån og garantier

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Akkumulerede nedskrivninger 01.01.20	5.756	8.925	73.062	87.744
Nedskrivninger i perioden	5.096	5.145	36.347	46.588
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	(6.109)	(3.866)	(12.914)	(22.890)
Endelig tabt, tidligere nedskrevet	-	-	(2.313)	(2.313)
Akkumulerede nedskrivninger 30.06.20	4.743	10.204	94.182	109.128

Vandringen mellem stadier forøger såvel nedskrivninger som tilbageførser

8 udlån

	30.06 2020	31.12 2019	30.06 2019
På anfordring	149.600	204.624	231.046
Til og med 3 måneder	57.984	89.432	80.458
Over 3 måneder og til og med 1 år	135.931	104.232	147.394
Over 1 år og til og med 5 år	499.971	480.478	454.563
Over 5 år	822.197	789.107	795.566
I alt	1.665.683	1.667.873	1.709.027

9 Indlån

	30.06 2020	31.12 2019	30.06 2019
På anfordring	3.037.778	2.757.631	2.792.384
Til og med 3 måneder	8.338	57.065	65.090
Over 3 måneder og til og med 1 år	25.856	23.951	24.545
Over 1 år og til og med 5 år	82.379	88.169	89.914
Over 5 år	215.542	233.593	236.566
I alt	3.369.893	3.160.409	3.208.499

Noter

10 HOVEDTAL	30.06	30.06	30.06	30.06	30.06
	2020	2019	2018	2017	2016
Netto rente- og gebyrindtægter	70.601	66.726	66.589	63.715	60.274
Kursreguleringer	-202	2.360	-908	3.419	8.964
Udgifter til personale og administration	-64.126	-58.008	-55.230	-51.824	-44.923
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	-24.506	-3.317	-6.403	-28.409	-7.190
Nedskrivning domicilejendom	0	0	0	-1.836	0
Resultat af kapitalandele i associeret virksomhed	403	0	0	-8	5
Halvårets resultat efter skat	-15.396	6.343	-5.530	-12.942	11.515
Indlån	3.369.893	3.160.409	2.981.576	3.027.182	2.501.144
Udlån	1.665.683	1.667.873	1.763.916	1.761.084	1.541.011
Egenkapital	359.639	365.051	295.783	311.359	292.119
Aktiver i alt	3.914.609	3.704.064	3.416.981	3.512.540	3.000.423

NOTER

10 NØGLETAL	30.06	30.06	30.06	30.06	30.06
	2020	2019	2018	2017	2016
Indtjening					
Indtjening pr. omkostningskrone	0,8	1,1	0,9	0,8	1,3
Indtjening pr. omkostningskrone, før kursreguleringer, nedskrivninger og indskydergarantifonden (pct.)	1,1	1,1	1,2	1,2	1,3
før skat (pct.)	-5,4	2,1	-2,4	-5,4	5,4
Halvårets egenkapitalforrentning efter skat (pct.)	-4,2	1,9	-1,9	-4,1	4,3
Udvikling i kursen på andele, målt halvårligt mod året før (pct.)	-4,4	3,6	-2,7	-1,5	5,7
Solvens					
Kapitalprocent	20,4	18,7	15,6	15,9	17,4
Kernekapitalprocent	18,4	16,8	14,2	14,0	15,0
Markedsrisiko					
Renterisiko (pct.)	0,3	0,4	0,7	0,1	-0,6
Valutaposition (pct.)	0,4	2,0	0,4	1,5	1,0
Valutarisiko (pct.)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Likviditet					
Udlån + nedskrivning i pct. af indlån	52,7	55,6	62,5	60,6	63,8
Overdækning i pct. af lovkrav om likviditet*	389,6	445,1	510,0	290,4	261,2
Kreditrisiko					
Halvårets nedskrivningsprocent	1,1	0,2	0,7	1,1	0,2
Akkumuleret nedskrivningsprocent	4,7	3,6	4,1	3,1	2,5
Summen af store engagementer i pct. af kapitalgrundlag**			0,0	69,8	24,1
20 største engagementer i pct af kernekapitalen**	146,3	126,8			
Halvårets udlånsvækst (pct.)	-0,1	1,7	0,7	5,1	7,7
Udlån i forhold til egenkapital	4,6	4,9	6,0	5,7	5,3

* Opgørelsesmetoden jf LCR fra 2018 og §152 før 2018

** ændring af opgørelsesmetode pr 01.01.2018